

Gonioskopi-undersøkelser

Engelsk Springer Spaniel fra 2018 -2022

Dette er kommentarer til Excel-dokumentet som er vedlagt.

I dette dokumentet har vi prøvd å samle informasjon som ligger publisert i NKKs dogweb, SKKs avelsdata, DKKs dogweb og den FKKs avelsdata for å gi et bilde over gonioskopi-resultater og øyediagnoser i stamtavlene til norske hunder gonioskopierte fra 2018 - 2022. Denne oversikten gir ikke et fullstendig bilde av øyehelsen til Engelsk Springer Spaniels som går i avl, og man må bruke skjønn og fornuft når man ser på denne oversikten.

Formålet med denne oversikten er å male et bilde av øyehelsen på Engelsk Springer Spaniels, og poengtere at oppdrettere må sette seg inn i linjene på hundene de vurderer å bruke i avl. Dette skrives om Gonioskopi:

Det ANTAS at det er en sammenheng mellom funn på gonioskopi og utvikling av glaukom. Det er ingen forskning vi kan vise til som viser at det er noen garantert sammenheng, dette er kun antagelser.

Gonioskopieringen er et nyttig hjelpemiddel for avlen. Men vi baserer våre avlsanbefalinger på antagelser som skaper en begrensning med tanke på avl og utvikling av rasen og rasens genetiske mangfold.

Flere oppdrettere i Norge opplever at avlsmaterialet stadig begrenser seg på grunn av Norsk Spaniel Klubs gonioskopi-krav om at et av foreldredyrene skal være fri på gonioskopi. I 2019 ble reglene for gonioskopi-avlesning innskjerpet av ECVO og vi kunne se en stor økning i antallet med diagnosen mild.

I resten av Norden har ikke raseklubbene krav om gonioskopering for at avlsdyr kan benyttes i avl. Av de nordiske landene er Sverige flinkest på å gonioskopere sine hunder. Sverige bruker dog ikke ECVO-avlesning, men eget system.

Svenske hunder blir gradert som Fri (normal) når de har under 25 % forandringer på gonioskopi-undersøkelsen.. Deretter graderes de; < 1/2, 1/2- 3/4, 3/4-flødeshål. Altså svenske hunder er fri med opptil 25 % laminae, mens i Norge blir hundene gradert til mild om de har ett eneste laminae – ca. 2 % forandringer!

Med andre ord – Med dagens regler kan vi bruke en norsk hund med moderate forandringer, på en svenskeid hund som ville vært klassifisert som mild etter de avlsanbefalingen vi har i Norge. Men vi kan ikke parre en hund med ett laminae (altså mild) mot en annen hund med like lite laminae i Norge ifølge anbefalingene.

Parrer man to individer uten anmerking etter dagens anbefalinger betyr det ikke nødvendigvis at avkommene blir friske. Her er en godkjent kombinasjon ifølge avlsretningslinjene:

Hannhund x	Gonio & øyne UA	HD fri	NUCH	Morfar og farmor med glaukom
Tispe x	Gonio & øyne UA	HD fri	Cert	Mor gitt glaukom, farmors kullbror gitt glaukom. Far gitt RD, kullbror katarakt.

Oppdrettere som har kjennskap til slike utfordringer på avlsdyrenes linjer opplever det vanskelig å finne gode kombinasjoner.

Intensjonen med dette dokumentasjonen er å vise hvorfor det er et behov for at avlsretningslinjene åpner opp for å parre to hunder med diagnosen mild på gonioskopi – men for at norske oppdrettere skal få gjøre det kreves det at de tilegner seg kjennskap om glaukom og andre sykdommer på linjene til avlsdyrene de tenker å benytte i avl.

Kommentarer til excell-dokumentet «Gonioskoperinger 2018-2022»

OBS! I dokumentet står det «far gitt ... (øyesykdom)». Dette dokumentet tar ikke høyde for arvegangen da den er uklar på flere diagnoser, men benyttes som et kort ord for å vise at foreldre har avkom med nevnte diagnose(r).

Sidene «**2018 – 2022**» gir en oversikt over alle NKK registrerte hunder som er gonioskoperte i tidsrommet 2018-2022. Den gir også litt informasjon om hundene og hunder i nær slekt med hunden. Men vi har ikke gått inn på hver enkelt stamtavle da dette er svært tidkrevende.

Denne oversikten viser også at avlsdyr gonioskopert uten anmerkning kan få avkom med glaukom. Og hunder som senere får glaukom har produsert avkom som er uten anmerkning på gonioskopien.

Siden «**Hannhunder UA**» gir en oversikt over hannhunder som ble gonioskopert «uten anmerkning» fra 2018 - 2022. Dette er alle hannhunder vi finner med kjent HD status som har minst deltatt på minst en offisiell utstilling. Også her viser vi til informasjon om øyehelse i nær slekt med hunden for å vise at UA-diagnosen ikke nødvendigvis betyr at dette er trygge linjer å benytte for å få avkom uten øye-diagnoser.

Siden «**Moderat-Uttalt-Glaukom**» lister opp hundene som har fått disse anmerkningene på gonioskopiundersøkelsen. Vi kan egentlig forutse at disse hundene ville få anmerkning på gonioskopiundersøkelsen. Dette viser vi til gjennom å vise til anmerkninger, diagnoser og kjente øye-sykdommer i slekten/stamtavlen til disse hundene.